

**Відкритий міжнародний університет розвитку людини
«Україна»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Університету «Україна»

П.М. Таланчук

2016 р.

ПРОГРАМА

ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для конкурсного відбору вступників

для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»

за напрямом підготовки: 6.010105 «Корекційна освіта»

на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодшого спеціаліста»

Розробники тестування:

- Д.юр.н., професор Пихтін М.П.;
- к.пед.н., доцент Лисенкова І.П.

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри психології та спеціальної освіти

Протокол № 4 від «17» 11 2016 р.

Завідувач кафедри психології та спеціальної

В.Й. Бочелюк

Затверджено на засіданні Вченої ради Інституту

Протокол № 2 від «22» 11 2016 р.

Голова фахової атестаційної комісії

Савінова Н.В.

Члени комісії

Пихтін М.П.

Лисенкова І.П.

Пояснювальна записка

Для прийому осіб, які на основі базової або повної вищої освіти вступають для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр за спеціальністю 6.010105 «Корекційна освіта», Правилами прийому до Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» передбачений конкурсний відбір за результатами фахового вступного випробування.

Програма фахового вступного випробування для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» за спеціальністю 6.010105 «Корекційна освіта» має комплексний характер, створена у відповідності зі змістом основних профільних дисциплін напряму в частині фундаментальної та професійно-практичної підготовки.

У процесі підготовки до фахового вступного випробування рекомендується користуватися основною літературою, яку подано наприкінці програми.

Фахове вступне випробування проводиться у формі тестування. Програма містить критерії оцінювання результатів тестування. Конкурсний бал обчислюється за п'ятибальною шкалою.

Фахове вступне випробування з основ психопатології, основ шкільних дисциплін та методикою їх викладання повинно показати:

- розуміння вступником основних закономірностей нормального та аномального психічного розвитку дітей;
- знання теоретичних основ психопатології;
- відповідний рівень сформованості методичних знань, умінь, і навичок до здійснення процесу навчання математики, української мови, історії та природознавства.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Дефектологія з основами психопатології як наука та навчальна дисципліна.

Предмет, мета та завдання сучасної дефектології. Визначення дефектології як науки та навчальної дисципліни. Основні напрямки в сучасній дефектології. Система навчання та виховання дітей з особливими потребами в Україні.

Взаємозв'язок дефектології з іншими науками. Загальне поняття про норму та аномалію психічного та фізичного розвитку.

Психофізіологічні та психологічні основи дефектології.

Сучасна система навчання та виховання дітей з особливими потребами в Україні. Концепція державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами в Україні. Характеристика варіантів навчання дітей з особливими потребами: загальноосвітня підготовка, корекційно-розвивальне, компенсаторно-адаптаційне та реабілітаційне навчання.

Робочі функції дефектолога. Вимоги до особистісних якостей і професійної підготовки дефектолога, протипоказання та шкідливі виробничі фактори.

Актуальні проблеми сучасної вітчизняної дефектологічної науки та практики. Провідне значення раннього корекційного втручання. Інтеграція дітей з особливими потребами в загальний освітній і соціокультурний простір.

Тема 2. Основні закономірності нормального та аномального психічного розвитку.

Основні закономірності психічного розвитку дитини. Рушійні сили та основні напрямки психічного розвитку. Зовнішні і внутрішні фактори, які впливають на становлення психічних функцій. Поняття про критичні періоди розвитку, значення критичних періодів у дефектології.

Структура нормального розвитку дитини: сенсорний, психомоторний, афективний, пізнавальний, соціальний розвиток.

Сенсорний розвиток дитини в ході нормального онтогенезу. Розвиток уваги і пам'яті. Динаміка моторного розвитку дитини при нормальному психічному онтогенезі. Рівнева організація системи афективної регуляції.

Причини аномалій психічного розвитку, їх класифікація. Роль спадковості у виникненні аномалій психічного розвитку. Ознаки, які вказують на можливу спадкову природу вад розвитку.

Поняття про структуру дефекту. Залежність структури дефекту від функціональної локалізації та характеру порушення. Параметри психічного дезонтогенезу. Поняття про загальний та специфічний дефект. Недорозвиток і пошкодження. Вікові особливості реагування організму на несприятливі впливи. Порушення міжфункціональних взаємодій в ході дезонтогенезу.

Загальна характеристика процесу компенсації недорозвинених або пошкоджених функцій. Умови, необхідні для успішного протікання компенсаторних

процесів. Надкомпенсація. Псевдокомпенсація. Декомпенсація, її причини та прояви.

Поняття про корекційно-педагогічну діяльність, її основні напрямки. Раннє корекційне втручання, його значення для забезпечення максимальної реалізації потенціальних можливостей психічного розвитку дитини з особливими потребами.

Тема 3. Загальна характеристика груп дітей з особливими потребами

Розумово відсталі діти: загальна психолого-педагогічна характеристика. Класифікація розумової відсталості за МКБ-10. Особливості структури дефекту при неускладненій олігофренії; олігофренії, ускладненій нейродинамічними порушеннями, психопатоподібною поведінкою, локальними ураженнями кори головного мозку. Навчальні заклади для розумово відсталих дітей.

Загальна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку. Структура дефекту при ЗПР різного генезу: конституційному інфантилізмі, соматогенній ЗПР, психогенній ЗПР, ЗПР церебро-органічного походження. Організація навчання дітей із затримкою психічного розвитку.

Групи дітей з порушеннями мовлення. Загальна психолого-педагогічна характеристика дітей з фонетико-фонематичними порушеннями, із загальним недорозвитком мовлення, недоліками темпо-ритмічної та мелодико-інтонаційної сторони мовлення. Структура психічного дизонтогенезу при наявності тяжких вад мовлення. Система спеціальних закладів для дошкільників і школярів з вадами мовлення.

Загальна характеристика дітей з вадами зору за групами: сліпонароджені, осліплі, слабозорі. Вплив порушення зору на психічний розвиток дитини. Компенсаторні процеси в психічному онтогенезі при зоровій сенсорній депривації, значення інших аналізаторів, мовлення, корекційно-розвивального впливу. Організація спеціального навчання дітей з вадами зору.

Вплив порушення слуху на психічний розвиток дитини. Загальна психолого-педагогічна характеристика дітей з вадами слуху за групами: з природженою або ранньою набутою глухотою, з пізньою глухотою, слабочуючі. Навчальні заклади для дітей з вадами слуху.

Особливості засвоєння соціального досвіду дитиною при наявності зорової або слухової сенсорної депривації порівняно з нормою. Використання для навчання

таких дітей специфічні культурні системи: жестової і дактильної мови, азбуки Брайля.

Загальна характеристика дітей і підлітків з порушеннями поведінки. Організація корекційної допомоги при порушеннях поведінки.

Загальна характеристика дітей з вадами опорно-рухового апарату. Навчання дітей з руховими вадами. Діти зі складним дефектом: загальна характеристика, особливості організації навчання та виховання.

Поняття про дітей зі складним (комплексним) дефектом. Причини виникнення складних дефектів. Сліпоглухі діти. Закономірності психічного розвитку сліпоглухих дітей. Особливості пізнання оточуючого світу за умов виключення двох основних аналізаторних систем. Компенсаторні можливості дітей зі сполученням вад слуху та зору. Характеристика дітей зі сполученням розумової відсталості з вадами слуху або зору. Особливості диференційної діагностики даної категорії дітей. Особливості організації навчання та виховання дітей зі сполученням сенсорних та інтелектуальних вад. Психолого-педагогічна характеристика дітей зі сполученням вад опорно-рухової системи та інтелекту. Напрямки і методи корекційної роботи з ними.

Особливості навчання та виховання дітей зі складними дефектами на різних вікових етапах. Навчання в реабілітаційних центрах, спеціальних класах (групах) шкіл (дитячих садків) для дітей з вадами слуху, зору, мовлення, опорно-рухової системи, надомне навчання. Складання індивідуальних корекційних програм. Використання нетрадиційних методів корекції

Тема 4. Основи психопатології

Психопатологія як наука та навчальна дисципліна. Зв'язок психопатології з іншими дисциплінами медико-біологічного циклу: дефектологією, психологією, фізіологією людини, фізіологією вищої нервової діяльності.

Поняття психічного здоров'я. Складові психічного здоров'я: біологічний, психологічний та соціальний рівні. Поняття психічної рівноваги та критерії психічного здоров'я: властивості особистості, психічні стани, психічні процеси, ступінь інтегрованості, самоуправління, соціальне здоров'я. Поняття психічного дискомфорту. Поняття про симптом та синдром психічних розладів. Поняття про нозологію. Комплексний підхід до проблеми діагностики психічних порушень.

Психічна та рефлекторна діяльність нервової системи. Вища нервова діяльність.

Психофізіологія функціональних станів. Участь вищих нервових центрів у модуляції функціонального стану кори великих півкуль головного мозку.

Біологічні потреби, соціальні потреби, духовні потреби, мотивації. Сенсорні системи, властивості, їх диференціація, багатоканальність та багат шаровість. Психофізіологія відчуття та тимчасові асоціації. Розлади відчуття та уяви. Розлади чуттєвого пізнання: сенестопатії, адгезії, анестезії, гіперстезії, синестезії. Зорове сприйняття та зорова адаптація. Сприйняття простору. Розлади сприйняття: ілюзії, галюцинації різних видів, псевдогалюцинації, дереалізація. Програми та типи рухів. Координація рухами. Розлади м'язево-рухових функцій та їх етіологія. Розлади схеми тіла. Перебіг розладів відчуття, сприйняття та уяви в дитячому віці, особливості. Розлад гностичних функцій. Види агнозії. Значення агнозії в дитячому віці.

Психофізіологія та патологія мислення та мовлення. Мозкова організація мовлення. Центри мови. Функції мови. Дослідження мовлення (експресивного, автоматизованого, повторного). Мислення як психічний процес. Організація міжцентральної взаємодії при мислительній вербальній діяльності. Розлади мовлення: алалія, афазія та її форми, парафазія, вербигерація, дизартрія, заїкування, дислалія, логоклонія, олігофагія, шизофагія, інкогеренція, символічне мовлення, криптолалія, логорея, ехололія, мутизм, неологізми. Розлади мислення: розлади асоціативного процесу, зверхцінні ідеї, ідеї марення, нав'язливі стани.

Психофізіологія пам'яті. Психофізіологія свідомості, функції. Психофізіологія уваги, основні властивості уваги та структурно-функціональна організація уваги. Психофізіологія споживчо-емоційної сфери. Психологія діяльності. Психофізіологічні аспекти діяльності. Рациональна організація учбового процесу. Поняття адаптації. Етапи фізіологічної адаптації. Працездатність, її фізіологічна основа. Періоди та фази працездатності. Ознаки втоми. Фізіологічні типи працездатності.

Регуляція руху. Формування психомоторики. Симптоми утруднення рухової активності: каталепсія, симптом повітряної подушки, симптом капюшона. Негативізм, мутизм, імпульсивність, стереотипії, ехопраксії та ін.

Психофізіологія несвідомого. Поняття несвідомого. Невротичні та психопатичні розлади. Психопатії та акцентуації характеру, причини виникнення, форми прояву, вплив навколишнього середовища на формування психопатії. Класифікація психопатій.

Форми та прояви неврозів. Схема формування неврозів. їх класифікація та загальні клінічні прояви. Значення типів вищої нервової діяльності для проявів неврозів. Неврози дитячого віку.

Причини і характеристика психічного недорозвитку. Особливості соматичних і психоневрологічних розладів розумово відсталих дітей.

Тема 5. Математика з методикою викладання.

Завдання та зміст курсу методики математики в допоміжній школі. Зв'язок методики математики з навчальними дисциплінами психологією РВД та ЗГТР, олігофренопедагогікою, математикою як наукою.

Освітні, виховні, корекційно-розвивальні і практичні завдання вивчення математики в допоміжній школі. Структура навчального курсу математики, розміщення навчального матеріалу по концентрам в програмі з математики для допоміжної школи.

Зв'язок навчального курсу математики з іншими навчальними предметами в допоміжній школі. Особливості засвоєння математичних знань учнями з порушеннями інтелекту. Об'єм першочергових математичних знань, умінь і навичок учнів, які приходять до першого класу.

Принципи та методи навчання математики в допоміжній школі. Домашня робота, позакласна робота з математики, її особливості. Контроль та облік знань, умінь і навичок учнів з математики.

Зміст та навчання пропедевтичного періоду вивчення математики. Основні методи роботи вчителя в цей період.

Роль і місце геометричного матеріалу в системі навчання учнів допоміжної школи. Взаємозв'язок вивчення геометричного та арифметичного матеріалу. Особливості оволодіння розумово відсталими учнями основам геометричних знань.

Формування знань про властивості геометричних фігур та тіл в учнів в старших класів допоміжної школи (кутів; кола і круга; трикутника; квадрата і прямокутника; геометричних тіл).

Завдання вивчення першого концентру. Завдання вивчення другого концентру. Завдання вивчення третього концентру.

Навчання нумерації в межах 1000. Навчання нумерації багатозначних чисел.

Методика вивчення звичайних дробів. Необхідна наочність.

Тема 6. Українська мова зі спецметодикою викладання.

Закономірності навчання розумово відсталих учнів рідної мови. Методи дослідження результатів мовної діяльності дітей з вадами інтелекту. Своєрідність розвитку усного мовлення у зв'язку з вивченням предметів і явищ навколишньої дійсності.

Завдання та зміст навчання розумово відсталих школярів української мови.

Характеристика сучасного методу навчання грамоти розумово відсталих учнів. Основні напрямки і методи роботи в добукарний період. Методика навчання граматики і правопису в допоміжній школі. Значення граматичних знань для оволодіння навичками мовлення і розвитку мислення.

Застосування принципів і прийомів корекційної роботи на уроках мови в допоміжній школі.

Тема 7. Природознавство зі спецметодикою викладання.

Характеристика предмета спеціальної методики викладання природознавства, роль та місце дисципліни в системі підготовки вчителя-дефектолога.

Аналіз навчальної програми з природознавства для допоміжної школи. Знайомство з пояснювальною запискою до програми з природознавства та її основними завданнями.

Методи дослідження. Вимоги до постановки та проведення методичних спостережень і експерименту. Констатуючий і формуючий експеримент. Основні етапи методичного дослідження.

Розвиток природознавчих методичних ідей в Україні. Еволюційно-біологічний напрям шкільного природознавства. Цілі шкільної біологічної освіти. Завдання шкільної біологічної освіти: світоглядні, методологічні, теоретичні, практичні.

Шкільний курс природознавства як система найважливіших загальнобіологічних і спеціальних біологічних понять. Теорія формування і розвитку понять, їх класифікація і умови утворення.

Методичні прийоми як складова частина методу. Класифікація прийомів навчання. Відбір і поєднання методів і методичних прийомів при розв'язуванні конкретних навчально-виховних завдань.

Поняття про засоби навчання. Поєднання різних засобів навчання на уроках природознавства.

Наочні засоби навчання.

Комп'ютеризація навчання. Створення навчальних комп'ютерних програм. Врахування при складанні навчальної програми вікових особливостей учнів. Організація роботи учнів з друкованими посібниками (підручники, хрестоматії, робочі зошити, довідники та ін.). Комплексне використання засобів навчання біології.

Навчально-практичні заняття з природознавства. Позаурочна робота учнів - важлива форма організації виконання обов'язкових завдань навчальної програми в позаурочний час за індивідуальними і груповими завданнями вчителя: фенологічні спостереження, закладання дослідів, виконання літніх завдань. Практичні заняття в кутку живої природи, на навчально-дослідній земельній ділянці, в природі та використання одержаних результатів на уроках і позакласних заняттях.

Система дидактичних засобів з природознавства. Комплексне використання їх на уроках. Виготовлення саморобних наочних посібників. Навчально-методичний комплекс (НМК) з природознавства.

Тема 8. Історія зі спецметодикою викладання.

Характеристика предмета спеціальної методики викладання історії, роль та місце дисципліни в системі підготовки вчителя-дефектолога.

Аналіз навчальної програми з історії для допоміжної школи. Знайомство з пояснювальною запискою до програми з історії та її основними завданнями.

Реалізація основних принципів навчання в шкільній програмі з історії. Особливості розуміння історичних понять, історичного часу, причинно-наслідкових зв'язків учнями зі стійким порушенням інтелектуальної сфери. Форми і методи

вивчення історичного матеріалу. План розгляду та аналізу історичного предмета, предметної чи сюжетної картини. Використання художніх творів на уроках історії, робота з історичними документами, історичною картою.

Організація самостійної роботи з історії в навчальному процесі допоміжної школи. Місце дидактичних вправ та ігор під час формування пізнавальної активності учнів на уроках історії. Принципи та форми позакласної роботи з історії в допоміжній школі, її загальні та специфічні завдання, шляхи їх розв'язання. Краєзнавча робота в школі.

Правове навчання й виховання учнів зі стійким порушенням пізнавальної сфери

- важливий етап формування соціально зрілої особистості, громадянина правової держави. Зміст правового навчання. Завдання правового виховання. Особливості засвоєння правових знань учнями допоміжної школи. Значення юридичних та соціальних інститутів суспільства в розв'язанні проблем правового статусу аномального підлітка.

Урок історії в допоміжній школі - основна форма навчально-виховної роботи з формування історичних знань. Етапи підготовки вчителя історії до уроку. Зміст підготовки до викладання всього курсу. Календарно-тематичне планування. Розробка конспекту уроку. Основні типи уроків залежно від дидактичної мети. Структура, основні вимоги до уроку історії в допоміжній школі. Аналіз структури уроку. Зміст програми початкового курсу історії України в 7-9 класах допоміжної школи.

Тема 9. Географія зі спецметодикою викладання.

Мета, предмет та завдання вивчення курсу спеціальної методики викладання географії в допоміжній школі. Труднощі в дітей зі стійким порушенням пізнавальної сфери щодо засвоєння географічних знань.

Принципи, методи навчання географії учнів з вадами інтелектуальної діяльності. Урок як основна форма вивчення географічного матеріалу в допоміжній школі. Типи уроків, їх структура.

Методика вивчення напрямку течії у молодших класах допоміжної школи. Методика навчання читанню умовних географічних знаків.

Значення краєзнавчої роботи у формуванні географічних знань.

Зміст вивчення географії в 6 - 9 класах допоміжної школи.

Особливості програмного матеріалу з географії в 6-9 класах допоміжної школи порівняно з масовою.

Робота з зошитом на уроках географії. Застосування мовних засобів на уроках географії під час навчання розумово відсталих дітей.

Позакласні форми навчання розумово відсталих школярів географії.

Диференційований та індивідуальний підхід до учнів спеціальної школи на уроках з географії.

Зміст та основні завдання вивчення курсу «Географія світу». Структура подачі матеріалу та структура практичних занять при вивченні курсу «Географія світу».

Аналіз уроку географії в спеціальній школі. Формування основних навичок в учнів спеціальних шкіл на уроках географії.

Зміст та основні завдання вивчення курсу географії України. Наочні засоби та методи вивчення курсу.

Формування просторових уявлень в учнів з вадами інтелекту на уроках географії.

Корекційна спрямованість вивчення географії в допоміжній школі.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Астапов В. М. Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития. - СПб., 2001.
2. Бондар В. І. Методичні рекомендації щодо удосконалення процесу навчання на уроках історії в допоміжній школі. - К., 1985.
3. Бондар В. І. Спеціальна освіта в Україні: погляди в майбутнє. - К., 2004.
4. Вимоги до уроку в спеціальній школі для дітей з вадами інтелекту / Укл.

Миронова

С.П. // Методичні рекомендації. - Кам'янець- Подільський, 1998. - 24 с.

5. Воспитание и обучение детей во вспомогательной школе /Под ред. В.В. Воронковой. - М.: Школа-пресса, 1994. -416 с.
6. Выготский Л. С. Основы дефектологии. - СПб.: Лань, 2003.
7. Гонеев А.Д. и др. Основы коррекционной педагогики. - М.: Академия, 1999.
8. Драчева З.Н. Нервные и психические болезни. - К.:Высшая школа. 1986.
9. Егоров А. Ю. Психопатология детского возраста /Хрестоматия/. - СПб.: Дидактика Плюс, 2002.
10. Еременко И.Г. Олигофренопедагогика. - К.: Вища школа, 1985. - 328 с.
11. Забрамная С.Д. Отбор умственно отсталых детей в специальные учреждения. - М.:Просвещение, 1988. - 96 с.
12. Зейгарник Б.В. Патопсихология. - М., 1976
13. Зміст та корекційна спрямованість вивчення географії в допоміжній школі. - К.: ІЗМН, 1996. -с.37-42.
14. Карпенчук С.Г. Теорія і методика виховання. - К.: Вища школа, 1997. - 304 с.
15. Крылова.Н.В., Искренко И. А. Мозг и проводящие пути. Анатомия человека в схемах и рисунках. - М., 2000.

16. Лебединский В. В. Нарушения психического развития в детском возрасте. - М.: Академия, 2004.
17. Липа В.А. Методические рекомендации по повышению эффективности использования картографических пособий во вспомогательной школе. - К: НИИП, 1980.
18. Липа В.А. Основы коррекционной педагогики. - Донецк: Лебідь, 2002.
19. Липа В.А. Психологические основы педагогической коррекции. - Донецк.: Лебедь, 2000.
20. Логопедия / Под ред. Л.С.Волковой. - М.: ВЛАДОС, 1989.
21. Лубовский В. И. Дефектология. -М.. Педагогика, 1985.
22. Мамайчук И.И. Психокоррекционные технологии для детей с проблемами в развитии. - СПб.: Речь, 2003.
23. Мариллов В. В. Общая психопатология. - М.: Академия, 2002.
24. Миронова С.П., Матвеева М.П. Реалізація індивідуального підходу до дітей з вадами інтелекту: Методичні рекомендації - Кам'янець-Подільський, 2001. - 28 с.
25. Морозов Г.В., Ромасенко В.А. Нервные и психические болезни с основами медицинской психологии.- М.: Медицина, 1986.
26. Никольская О. С. и др. Аутичный ребенок: пути помощи. - М., 2000.
27. Обучение детей с нарушением интеллектуального развития:
28. (олигофренопедагогика): Учеб. Пособие // Б.П. Пузанов, Н.П. Коняева, Б.Б. Горскин и др.; Под ред. Б.П. Пузанова. - М.: Академия, 200. - 272 с.
29. Опыт преподавания истории во вспомогательной школе. / Под ред. М. И. Кузьмицкой. - М.: Просвещение, 1964.
30. Основы спеціальної дидактики / За ред.. І.Г. Єременка. - К.: Рад. Школа, 1986. - 200 с.
31. Основы коррекционной педагогики / Под ред. В.А. Липы. - Донецк: Лебідь, 2002. - 327 с.
32. Основы психофизиологии / Под. ред.Ю.И.Александрова) - М.: Инфрам,1998.

33. Положення про зональну та централізовану психолого-медико-педагогічну консультації // В збірнику законодавчих та нормативних актів про освіту. — Вип.. 2. -К., 1994.-С. 138 - 144.

34. Положення про спеціальну загальноосвітню школу-інтернат (школу, клас) України для дітей з вадами фізичного або розумового розвитку // В збірнику законодавчих та нормативних актів про освіту. - Вип.. 2. - К., 1994. — С. 14 - 36.

35. Пороцкая Г.И. Обучение географии во вспомогательной школе. - М.: Просвещение, 1977.

36. Програми допоміжної школи. Початковий курс історії України (7-9 класи) - К., 1996.

37. Програми з географії для 6-9 класів допоміжної школи. - К., 1996.

38. Психология аномального развития ребенка: Хрестоматия. - М.: ЧеРо, 2002. (2 тома)

39. Психология детей с отклонениями и нарушениями психического развития. - СПб.: Питер, 2001.

40. Синев В. П. Изучение причинно-следственных связей между историческими событиями в старших классах вспомогательной школы // Дефектология. - 1986. - №4.

41. Синев В.Н. Стожок Л.С. Коррекционная работа на уроках географии и естествознания во вспомогательной школе. - К.: Рад школа, 1977. — 86 с.

42. Синьов В.М., Коберник Г.М. Основы дефектології. - К.: Вища школа, 1994.

43. Спеціальна психологія. Тести / За ред.. М.П. Матвєєвої, С.П. Миронової - Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2001. - Ч. II. - 140 с.

44. Увага дитини / Упоряд.: С.Максименко, Л.Терлецька, О.Главник. - К.: Главник, 2004.

45. Фишман М.Н. Интегративная деятельность мозга детей в норме и патологии. - М.: Педагогика, 1989.

46. Шипицина Л.М. Детский церебральный паралич. - СПб.: Дидактика Плюс, 2001.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ СКЛАДАННЯ

Критеріями визначення оцінок на тестові завдання, при врахуванні, що один екзаменаційний білет містить 30 тестових завдань, оцінка буде наступною:

Оцінка за національною шкалою	Кількість правильних відповідей
Відмінно	30 – 27
Добре	26 – 24
Задовільно	23 – 21
Незадовільно	20 – 0